In de Zaak:

„SOCIÉTÉ D'ÉLECTRO-CHIMIE, D'ÉLECTRO-MÉTALLURGIE ET DES ACIÉRIES ÉLECTRIQUES D'UGINE",

naamloze vennootschap naar Frans recht, gevestigd te Parijs,

ten deze domicilie gekozen hebbende bij de vertegenwoordiging van de „Chambre syndicale de la sidérurgie française", Boulevard Joseph II 49, Luxemburg,

vertegenwoordigd door haar Directeur-Generaal, de heer R. Perrin,

bijgestaan door Prof. J. Rault, Advocaat bij het Gerechtshof te Parijs,

Eisende Partij

tegen

HOGE AUTORITEIT VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

ten deze domicilie gekozen hebbende Place de Metz 2, Luxemburg,

vertegenwoordigd door Mr. G. Olivier, Juridisch Adviseur bij de Hoge Autoriteit, als Gemachtigde,

bijgestaan door Prof. A. de Laubadère, Hoogleraar aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid te Parijs,

Verwerende Partij

betreffende het beroep tot nietigverklaring van artikel 3, lid 1 *b*), artikel 6, lid 3, en van de artikelen 8 en 9 van Beschikking No. 2-57 van de Hoge Autoriteit de dato 26 januari 1957, gepubliceerd in het *Publikatieblad van de Gemeenschap No. 4 van 28 januari 1957*, en bijgevolg van artikel 4, lid 3, artikel 5, artikel 6, lid 1 en 2, en artikel 7 van genoemde Beschikking,

HET HOF VAN JUSTITIE

samengesteld als volgt:

M. Pilotti, *Voorzitter*

A. van Kleffens en L. Delvaux, *Voorzitters van respectievelijk de Eerste en de Tweede Kamer*

P. J. S. Serrarens, O. Riese, J. Rueff en Ch. L. Hammes, *Rechters*

Advocaat-Generaal: M. Lagrange

Griffier: A. Van Houtte

wijst het volgende

VONNIS

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

1. De feiten

Beschikking No. 2-57 — waarbij voorts de geldigheidsduur der Beschikkingen Nos. 26-55 en 3-56 wordt verlengd — bevat één enkele voorziening zowel ter regeling van de prijsverevening voor ingevoerd en binnenlands schroot, als ter bereiking van besparingen op schroot. Deze Beschikking voorziet, behalve een basistarief, nog een aanvullend tarief berekend naargelang van de hoeveelheid, waarmede het schrootverbruik in de bestaande installaties het verbruik gedurende een in het verleden gelegen referentieperiode te boven gaat. Teneinde met alle individuele situaties rekening te houden, staat het aan iedere onderneming vrij haar eigen referentieperiode te kiezen (een periode van zes kalendermaanden binnen zeven opeenvolgende maanden, gelegen tussen 1 januari 1953 en 31 januari 1957).

Artikel 8 bepaalt, dat de aanvullende heffing slechts geleidelijk verhoogd zal worden, terwijl de ondernemingen krachtens artikel 9 in aanmerking komen voor een vermindering van de aanvullende bijdragen — welke vermindering in totaal 100 % kan belopen — in verhouding tot de percentages waarmede haar verbruikscoëfficiënt voor haar installaties en fabricagemethoden mocht zijn gedaald.

De *eisende partij* betoogt, dat een verdelingsstelsel, op welks niet-naleving sancties zijn gesteld, de justitiabelen de mogelijkheid moet laten hun gedrag zodanig te bepalen, dat toepassing dezer sancties te hunnen aanzien uitblijft. Het onderhavige stelsel is van discriminerende aard en het is onrechtvaardig, daar het bepaalde justitiabelen slechts de keuze laat tussen het ondergaan van sancties en het grondig wijzigen van hun produktieprogramma. Het is ongebruikelijk en in strijd met de billijkheid, dat sommige industrieën in tegenstelling tot andere met een extra-heffing worden belast op grond van een feitelijke toestand, welke vóór de betreffende regeling bestond en die — gezien de geografische ligging en de technische mogelijkheden — niet gewijzigd kan worden.

Wat de fabriek te Ugine betreft, moet worden opgemerkt, dat zij slechts gelegeerd speciaalstaal vervaardigt en wel uitsluitend in de elektro-oven, waarbij de lading bestaat uit schroot onder toevoeging van ferro-legeringen. Het ligt in de bedoeling de produktie van deze onderneming, welke tien jaar geleden werd gemoderniseerd, in de toekomst met 30 % te vermeerderen; dit programma diende mede tot grondslag voor de berekening van de rentabiliteit der aangegane investeringsverplichtingen. Haar geografische ligging sluit het verwerken van vloeibaar ruwijzer uit en om technische redenen kan in haar ovens niet vast ruwijzer worden verbruikt.

De fabriek te Moustiers vervaardigt roestvrije staalblokken van zeer gering C-gehalte, zulks met verwerking van ter plaatse samengesteld vloeibaar ferro-chroom. Zowel om technische als om geografische redenen kan zij geen ruwijzer verbruiken.

Tot oprichting van de nieuwe fabriek te Ardoise werd in 1955 besloten; zij werd juist aldaar geïnstalleerd, omdat er elektrische energie beschikbaar is, terwijl er goede toegangswegen zijn en het mogelijk is zich ter plaatse met kalk voor de produktie van ferrochroom te bevoorraden. Voor deze fabriek komt alleen schroot voor verwerking in aanmerking. Zij zal eerst na februari 1958 in gebruik worden gesteld. Deze onderneming zal derhalve niet van enig referentie-verbruik voor aankoopschroot kunnen profiteren en dus de aanvullende heffing moeten betalen zonder het voordeel der verminderingen te kunnen genieten.

De *verwerende partij* antwoordt hierop, dat een algemene beschikking inderdaad bepaalde particuliere belangen kan schaden: de Hoge Autoriteit heeft echter de betrokken belangen tegen elkander afgewogen zoals door het algemeen belang der Gemeenschap — in ruime zin — wordt geëist. Ware met alle particuliere belangen rekening gehouden, zo zou het onmogelijk zijn geweest een oplossing voor het onderhavige vraagstuk te vinden. Indien overigens bepaalde ondernemingen, welke speciaalstaal vervaardigen, praktisch niet op schroot kunnen bezuinigen, dan profiteren zij althans bij de verkoop harer produkten van hogere prijzen ten opzichte van die der gewone staalsoorten; de opgelegde last wordt daardoor relatief lichter.

2. Conclusies van partijen

De *eisende partij* concludeert,

„dat het den Hove behage: nietig te verklaren artikel 3, lid 1 *b*), artikel 6, lid 3, de artikelen 8 en 9, en bijgevolg artikel 4, lid 3, artikel 5 en artikel 6, lid 1 en 2, van Beschikking No. 2-57; haar akte te willen verlenen van haar aanbod de in het verzoekschrift gestelde feiten zowel schriftelijk als door getuigen te bewijzen; subsidiair, dat het Hof de maatregelen zal gelasten, welke het voor bedoelde bewijsvoering nodig zal achten; een en ander met veroordeling van de Hoge Autoriteit in de proceskosten".

De *verwerende partij* concludeert,

„dat het den Hove behage het tegen Beschikking No. 2-57 ingestelde beroep te verwerpen, daar deze Beschikking geen „détournement de pouvoir" inhoudt ten opzichte van de eisende partij, zulks met alle rechtsgevolgen van dien, in het bijzonder ten aanzien van de proceskosten".

3. Middelen en argumenten van partijen

A – TEN AANZIEN VAN DE ONTVANKELIJKHEID

1. Kon een „détournement de pouvoir" ten opzichte van de eisende onderneming worden begaan?

De *verwerende partij* betoogt, dat volgens de jurisprudentie van het Hof de eisende onderneming rechtstreeks het voorwerp moet zijn van of althans aanwijsbaar getroffen door de „détournement de pouvoir". In casu is de eisende partij niet het voorwerp van de „détournement de pouvoir", daar Beschikking No. 2-57 een algemene beschikking is, welke in het gemeenschappelijk belang van alle ondernemingen der Gemeenschap genomen werd; de eisende partij heeft niet gesteld, dat de Hoge Autoriteit, toen zij deze Beschikking nam, in werkelijkheid een bijzonder doel ten opzichte van de eisende partij nastreefde in plaats van een doelstelling van algemeen belang. Nu de eisende partij evenwel het feit wraakt, dat de gevolgen van de toepassing der algemene regels van Beschikking No. 2-57 verschillen naargelang van de mogelijkheden op schroot te bezuinigen, zou zij in dit opzicht het slachtoffer kunnen zijn van de bepalingen welker onwettigheid zij inroept.

De *eisende partij* antwoordt, dat het haar als fabrikant van speciaalstaal, hetwelk uitsluitend in de elektro-oven met vaste lading wordt vervaardigd, niet mogelijk is door vermindering van de verbruikscoëfficiënt ook maar enigszins op schroot te besparen; hierdoor neemt de aanvullende heffing noodzakelijkerwijs het karakter aan van een geldelijke sanctie, waaraan zij zich niet kan onttrekken. Evenmin kan zij profiteren van de reductie op de aanvullende heffing. Zij zal voor haar fabriek te Ardoise — welke na 31 januari 1958 in gebruik werd gesteld — geen beroep kunnen doen op enig referentie-verbruik en zij zal mitsdien het hoogste aanvullende tarief moeten betalen. Uit een en ander volgt, dat de eisende partij wel degelijk het slachtoffer is van de gestelde „détournement de pouvoir".

2. *Houden de voorgedragen grieven „détournement de pouvoir" in?*

De *verwerende partij* betoogt, dat vier grieven zijn gegrond op artikel 53 van het Verdrag en respectievelijk verband houden met de artikelen 3, 54, 59 en 65 van het Verdrag. De grief met betrekking tot artikel 65 berust kennelijk op een onjuiste interpretatie van artikel 53. Past men op de drie overige grieven de klassieke onderscheiding naar motief en inhoud toe, dan kunnen zij als volgt worden ingedeeld:

a) twee middelen van „détournement de pouvoir", het eerste met betrekking tot artikel 59, het tweede met betrekking tot artikel 54;

b) twee middelen van schending van het Verdrag, het eerste betreft schending van artikel 54 (omvang van de bevoegdheden welke de Hoge Autoriteit krachtens artikel 53 juncto artikel 54 toekomen), het tweede schending van de paragrafen *b*), *c*), *d*), *e*) en *g*) van artikel 3.

De *eisende partij* antwoordt, dat de Hoge Autoriteit de haar krachtens artikel 53 *b*) van het Verdrag toegekende bevoegdheid tot het instellen van financiële voorzieningen slechts mag uitoefenen ter vervulling van de met name in artikel 3 omschreven taken. Artikel 53 *b*) eist dan ook, dat de bedoelde financiële voorzieningen met de bepalingen van het Verdrag verenigbaar zijn, in het bijzon-

der met artikel 65. Zodra is vastgesteld, dat de Hoge Autoriteit — onder het voorwendsel dat zij een met de in artikel 3 omschreven taken verenigbaar doel heeft willen bereiken — in werkelijkheid ten opzichte van de eisende partij doeleinden heeft nagestreefd welke uitdrukkelijk met deze taken in strijd zijn, is hiermede het bewijs geleverd, dat de Hoge Autoriteit zich heeft schuldig gemaakt, niet aan schending van het Verdrag, doch aan „détournement de pouvoir" ten opzichte van de eisende partij.

Met betrekking tot het verwijt, dat zij de begrippen doel en gevolg zou hebben verward, merkt de eisende partij op, dat het verzoekschrift ontvankelijk is, wanneer een wettig belang kan worden bewezen; zij moet derhalve in een vordering tot nietigverklaring, gegrond op „détournement de pouvoir", noodzakelijkerwijs gewag maken van de door haar geleden schade. Zij vermeldt derhalve terecht de concrete gevolgen van de bestreden maatregel, voor zover daaruit blijkt welk doel in werkelijkheid met de gewraakte handeling werd beoogd. Wanneer de eisende partij in casu de nadruk heeft gelegd op de schade veroorzakende gevolgen der bestreden Beschikking, dan geschiedde zulks in de eerste plaats om aan te tonen, dat de Hoge Autoriteit zich noodzakelijkerwijs bewust heeft moeten zijn van de schade welke zij zou toebrengen en vervolgens om te bewijzen, dat de Hoge Autoriteit niet in het gemeenschappelijk belang heeft gehandeld en dat zij daardoor in elk geval — zoal niet opzettelijk dan toch door een gebrek aan de nodige voorzichtigheid en beradenheid — een ander doel heeft nagestreefd dan dat waartoe het Verdrag haar de bevoegdheid tot het instellen van financiële voorzieningen toekende.

B – TEN PRINCIPALE

Eerste grief. — Uit de bestreden bepalingen blijkt, dat de financiële voorziening diende ter bereiking van oogmerken, welke met de algemene doelstellingen der Hoge Autoriteit niet verenigbaar zijn

De *eisende partij* stelt, dat artikel 53 *b*) de daarin aan de Hoge Autoriteit toegekende bevoegdheid tot het instellen van financiële voorzieningen aan enge grenzen bindt; enerzijds is deze bevoegdheid slechts gegeven met het oog op de vervulling der in artikel 3 omschreven taken en anderzijds moeten deze voorzieningen

verenigbaar zijn met de bepalingen van het Verdrag en in het bijzonder met artikel 65. Twee grenzen zijn gesteld. In de eerste plaats dient de voorziening door de Hoge Autoriteit te zijn getroffen in het gemeenschappelijk belang van alle schrootverbruikers. In de tweede plaats moet haar oogmerk niet in strijd zijn met de bijzondere doeleinden, welke de Hoge Autoriteit krachtens artikel 3 moet nastreven.

In casu werden deze beide grenzen onmiskenbaar overschreden. Tevergeefs beweert de Hoge Autoriteit, dat de onderhavige financiële voorziening in het gemeenschappelijk belang der schrootverbruikers werd ingesteld. Wanneer zulk een bewering alleen in de considerans der Beschikking voorkomt, dan levert dit op zichzelf nog geen bewijs op. Een maatregel houdende financiële sancties tegen alle producenten van speciaalstaal en opgelegd ter zake van iedere nieuwe installatie — welke maatregel bovendien een categorie produkten treft, welke bij voorrang worden gevraagd — kan niet worden geacht werkelijk in het gemeenschappelijk belang te zijn uitgevaardigd.

Bovendien is het doel der bestreden maatregelen in strijd met het merendeel der in artikel 3 omschreven bijzondere doelstellingen van het beleid der Hoge Autoriteit.

a) De Hoge Autoriteit heeft bij haar overwegingen geen rekening gehouden met het beginsel van gelijke toegang tot de produktiebronnen (artikel 3 *b*), daar de Beschikking:

— voor de installaties en fabricagemethoden, welke na 31 januari 1958 in gebruik werden genomen (artikel 6, lid 3, der Beschikking), het referentieverbruik op nihil stelt;

— iedere verhoging van het verbruik volgens het aanvullende tarief belast (artikel 3, lid 1 *b*, en artikel 8 van de Beschikking);

— korting op de aanvullende heffing toestaat wegens vermindering van de verbruikscoëfficiënt voor schroot (artikel 9 der Beschikking).

b) Evenmin heeft de Hoge Autoriteit bij haar overwegingen rekening gehouden met de volgende doelstellingen: een zo laag

mogelijke prijsstelling (artikel 3 *c*), het handhaven van omstandigheden, welke de ondernemingen aansporen tot het vergroten en verbeteren van haar produktiemogelijkheden (artikel 3 *d*) en het bevorderen van een regelmatige uitbreiding en modernisering van de produktie (artikel 3 *g*); immers, de Hoge Autoriteit remt de ontwikkeling der ondernemingen door maatregelen te nemen welke leiden:

— hetzij tot een verhoging der verkoopprijzen, voor zover de toepassing der sanctiebepalingen nog enige mogelijkheid zou laten voor het vaststellen van concurrerende prijzen;

— hetzij — in het tegenovergestelde geval — tot een beperking van het gebruik der produktiecapaciteit.

Deze maatregelen, waarbij getracht wordt een bezuiniging op schroot te bereiken door het treffen van financiële sancties tegen ondernemingen, welke na 31 januari 1958 nieuwe installaties in gebruik stellen, zijn bovendien in strijd met de doelstellingen van artikel 65 (artikel 6, lid 3, der Beschikking). Zij zijn van meer restrictieve aard dan hun doel verlangt.

c) De Hoge Autoriteit heeft geen acht geslagen op de eis de werkgelegenheid in stand te houden (artikel 3 *e*); artikel 2, 2e lid), nu zij door de bestreden maatregelen de produktie belemmert en werkloosheid of de migratie van werknemers bevordert.

Volgens de *verwerende partij* is er sprake van „détournement de pouvoir", wanneer de Hoge Autoriteit wordt verweten, dat zij doeleinden heeft nagestreefd, welke haar door het Verdrag niet zijn gesteld. De in het verzoekschrift voorgedragen argumenten betreffen evenwel niet het door de Hoge Autoriteit beoogde doel, doch veeleer de gevolgen, welke de Beschikking ten opzichte van de eisende Vennootschap heeft.

De verwerende partij bestrijdt vervolgens de uiteenzettingen, welke de eisende partij heeft gegeven ten aanzien van de algemene strekking van artikel 3, en concludeert, dat deze geen enkele nuttige aanwijzing bevatten.

Zij beweert, dat zij de bepalingen van artikel 3, sub *b*, *c*, *d*, *e* en *g*, in acht heeft genomen.

a) Op grond van artikel 3, sub *b* bestrijdt de eisende partij de artikelen 6, lid 3, 8 en 9 der onderhavige Beschikking, waaruit voor de kopers van schroot verschillende prijzen zouden voortvloeien. Het valt echter niet in te zien, waarom de financiële voorziening een strikt uniforme prijsverevening zou moeten verzekeren; bovendien ware het een discriminatie geweest de producenten van speciaalstaal van de aanvullende heffing vrij te stellen. Het bestreden stelsel maakt niet op willekeurige wijze onderscheid tussen bepaalde groepen producenten. Evenmin kan het de concurrentie vervalsen tussen groepen producenten, wier produkten — speciaalstaal enerzijds, gewoon staal anderzijds — niet met elkander concurreren.

b) Wat artikel 3, sub *c*, betreft, is het geenszins bewezen, dat — ware het bestreden stelsel achterwege gebleven — de kosten der schrootbevoorrading voor de eisende Vennootschap minder hoog zouden zijn geweest; veeleer is er reden het tegendeel aan te nemen.

c) Wat betreft de doelstellingen, neergelegd in artikel 3, sub *d* en *g*, deze mogen niet uit hun verband met de overige doelstellingen van het artikel worden gelicht. Zij moeten alle op wettige wijze met elkander in harmonie worden gebracht, waarbij zij opgemerkt, dat de sub *a* omschreven doelstelling een zekere voorrang boven de andere bezit.

d) Wat betreft het op artikel 3, sub *e*, gebaseerd verwijt, moet de sombere prognose van de eisende partij als zuiver hypothetisch worden aangemerkt.

Tweede grief. — „Détournement de pouvoir", gelegen in de uitwerking van de financiële voorziening op de investeringen

De *eisende partij* betoogt, dat een maatregel, op grond waarvan de ondernemingen met nieuwe installaties een tweemaal zo hoge toeslag op de prijs moeten betalen als de ondernemingen welke een referentieverbruik kunnen aantonen, kennelijk beoogt het oprichten en exploiteren van nieuwe installaties tegen te gaan. De Hoge Autoriteit heeft door van de haar bij artikel 53 *b*) geboden mogelijkheden gebruik te maken, de formaliteiten en beperkingen willen ontgaan, welke artikel 54 haar met betrekking tot haar investeringsbeleid oplegt.

De *verwerende partij* antwoordt hierop, dat de bestreden Beschikking niet tot specifiek doel heeft, noch op de beslissende beweegreden berust om de investeringen te beïnvloeden, doch dat de Beschikking veeleer beoogt de gemeenschappelijke markt regelmatig en tegen redelijke prijzen van schroot te voorzien. Gelijk bij alle prijsstelsels het geval is, kon de onderhavige voorziening — mede ter verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 3 (in het bijzonder die bedoeld sub *d* en *g*) — ten gevolge hebben, dat de investeringen in een bepaalde richting worden beïnvloed. De onderhavige grief vindt overigens geen steun in het feit, dat het referentieverbruik van de sedert 31 januari 1958 in gebruik genomen installaties op nihil werd gesteld (artikel 6, lid 3, van de Beschikking). Deze bepaling is niets anders dan een uitvloeisel van het beginsel van een aanvullende heffing op verhoogd schrootverbruik, namelijk in verhouding tot een, aan Beschikking No. 2-57 voorafgaande, referentieperiode. Juist omdat de Hoge Autoriteit, in plaats van haar regeling op een bepaalde datum rauwelijks toe te passen, daaraan een progressief karakter wilde geven, heeft zij een fictief referentieverbruik voorzien voor de installaties, welke gedurende of na een door de ondernemingen gekozen referentieperiode in dienst werden gesteld. De Hoge Autoriteit kan er geen verwijt van worden gemaakt, dat zij het stelsel niet ineens integraal heeft toegepast, doch daaraan een overgangsregeling heeft toegevoegd, welke het de staalproducenten mogelijk moest maken zich aan de nieuwe situatie aan te passen door zich op de ruwijzermarkt te oriënteren.

Ten onrechte verwijt de eisende partij de Hoge Autoriteit ten slotte, dat zij de haar bij artikel 53 toegekende bevoegdheden heeft overschreden en inbreuk heeft gemaakt op de regelingen, welke aan de in artikel 54 voorziene procedures zijn gebonden; immers — gelijk de verwerende partij reeds heeft opgemerkt — de indirecte middelen om de produktie te beïnvloeden, in het bijzonder de financiële voorzieningen van artikel 53, kunnen bepaalde gevolgen voor de investeringen met zich mede brengen.

Derde grief. — „Détournement de pouvoir", daar een financiële voorziening werd aangewend om een verdeling te bereiken.

De *eisende partij* betoogt, dat, nu voor de producenten van speciaalstaal om dwingende technische redenen ook maar de ge-

ringste bezuiniging op schroot onmogelijk is, de aanvullende heffing en de reductie op deze heffing onder deze omstandigheden niet meer kunnen worden beschouwd als middelen, welke technisch gezien geschikt zijn ter bereiking van het in de Beschikking aangegeven doel, doch veeleer als financiële of fiscale maatregelen, waarmede in werkelijkheid wordt beoogd invloed uit te oefenen op de verdeling der produkten. De beïnvloeding der schrootverdeling door middel van een prijzenregeling moge — dit is evident — een indirecte werkwijze zijn, zij is daarom echter niet minder van beslissende betekenis. Het beginsel van de vrije aankoop wordt een aanfluiting, wanneer aan een belangrijke categorie van verbruikers prohibitieve prijzen worden opgelegd, welke soms 100 % zwaarder worden belast dan die welke voor de concurrenten gelden. In feite wordt door de bestreden maatregelen een dubbele prijssector ingesteld, ten gevolge waarvan het aan een belangrijke groep verbruikers onmogelijk wordt gemaakt nog tot aankoop van schroot over te gaan. Zulk een ingrijpen — hetwelk gelijkstaat met een maatregel van verdeling — had slechts mogen geschieden krachtens artikel 59, dat voor de ondernemingen wezenlijke waarborgen bevat.

De *verwerende partij* stelt, dat het middel niet gegrond is. Immers, zelfs indien het stelsel op de kwantiteiten inwerkt via de omweg van een prijzenregeling, zo mag het daarom nog niet gelijk worden geacht aan een stelsel van verdeling. Het enige doel van het stelsel is het verhoogde schrootverbruik in verhouding tot een bepaalde referentieperiode relatief zwaarder te belasten, maar geenszins om dat verhoogde verbruik te verbieden. Bij de producenten van speciaalstaal vertegenwoordigen de kosten van het schroot in de totale kostprijs overigens een zeer gering element.

De grief kan evenmin slagen, indien daarmede bedoeld wordt te klagen over misbruik van procedure („détournement de procédure"). Een juiste interpretatie van het begrip „indirecte middelen met betrekking tot de produktie" in de zin van artikel 57 moest de Hoge Autoriteit — gezien de situatie op de schrootmarkt ten tijde van het nemen der Beschikking — er wel toe leiden van de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen gebruik te maken.

4. Verloop van de procedure

Het beroep werd tijdig en overeenkomstig de vormvoorschriften ingesteld.

De volmachten van de Gemachtigde en van de advocaten van partijen zijn in orde bevonden.

De schriftelijke behandeling vond op regelmatige wijze plaats. De conclusies van partijen en de daarbij gevoegde produkties werden tijdig overgelegd en behoorlijk betekend.

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

A – TEN AANZIEN VAN DE ONTVANKELIJKHEID

Blijkens haar Statuten is de eisende partij een privaatrechtelijke vennootschap naar Frans recht. Zij heeft ten doel het uitoefenen van het bedrijf van staalproducent op het in artikel 79, 1e alinea, van het Verdrag bedoelde grondgebied; mitsdien is zij krachtens de artikelen 33 en 80 van het Verdrag bevoegd bij het Hof beroep in te stellen tegen de beschikkingen en aanbevelingen van de Hoge Autoriteit.

Krachtens artikel 33, 2e alinea, van het Verdrag kunnen de in artikel 80 bedoelde ondernemingen een beroep tot nietigverklaring instellen tegen de algemene beschikkingen van de Hoge Autoriteit, die volgens haar mening te haren opzichte „détournement de pouvoir" inhouden.

Beschikking No. 2-57 is een algemene beschikking; zij stelt een normatief beginsel, legt — in het algemeen — de regels voor haar uitvoering vast, en vermeldt de uit hare bepalingen voortvloeiende rechtsgevolgen.

De eisende partij stelt, dat zij schade lijdt door de bestreden bepalingen, daar het voor haar bijzonder bezwaarlijk is op schroot te besparen; zij ziet zich dus voor de noodzaak geplaatst de aanvullende heffing te betalen naarmate zij haar verbruik van aankoopschroot verhoogt.

De eisende partij stelt een of meer gevallen van „détournement de pouvoir" te haren opzichte. Zij heeft duidelijk de gronden aangegeven, waaruit naar haar mening bedoelde „détournement de pouvoir" voortvloeit. Immers, blijkens de aangevoerde argumenten wordt beoogd te doen beslissen, dat de Hoge Autoriteit door de

bestreden Beschikking van de haar bij artikel 53, sub *b*, van het Verdrag toegekende bevoegdheden gebruik heeft gemaakt ter bereiking van andere doeleinden dan waartoe zij die bevoegdheden ontving, hetgeen volgt zowel uit een ernstige miskenning van de in artikel 3 omschreven doelstellingen als uit het feit, dat de Hoge Autoriteit klaarblijkelijk beoogd heeft de specifieke doeleinden van de artikelen 54 en 59 te verwerkelijken met vermijding van de in genoemde artikelen voorziene procedures.

De eisende Vereniging is ontvankelijk in haar beroep.

B – TEN PRINCIPALE

Als juridische basis voor de door haar ingevoerde verevenings-stelsels voor schroot koos de Hoge Autoriteit artikel 53 van het Verdrag.

Dit artikel geeft de Hoge Autoriteit de beschikking over bepaalde middelen ter verwezenlijking der haar bij het Verdrag — in het bijzonder artikel 3 — toevertrouwde taken.

Artikel 53 maakt deel uit van Hoofdstuk II, waarvan de titel luidt „Financiële Bepalingen". De overige artikelen van dit Hoofdstuk handelen over het gebruik der geldmiddelen, welke de Hoge Autoriteit verkrijgt door het leggen van heffingen op de produktie of door het aangaan van leningen. Aangenomen kan dus worden dat de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen het verkrijgen en verdelen van geldmiddelen betreft en daartoe met name de vorm van prijsverevenings- of compensatieregelingen kunnen aannemen. Deze interpretatie wordt bevestigd in de laatste alinea van artikel 62, waar wordt bepaald, dat zekere compensatieregelingen „kunnen worden ingesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 53".

Prijsvereveningsstelsels en compensatieregelingen hebben geen directe uitwerking op de prijzen, doch veeleer op de prijsvormende factoren, die aldus — zonder dat op de vrije prijsvorming als zodanig inbreuk wordt gemaakt — de omstandigheden, op grond waarvan het prijspeil tot stand komt, beïnvloeden.

Door deze invloed op het prijspeil werken de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen in op de overige marktfactoren en met name op vraag en aanbod voor de produkten waarop zij betrekking hebben. Zij vormen derhalve in de handen van de Hoge Autoriteit machtige en doeltreffende interventiemiddelen, al blijven zij van „indirecte" aard in de zin van artikel 57 van het Verdrag; in dit opzicht staan zij tegenover de rechtstreeks ingrijpende maatregelen, zoals het vaststellen van produktie-quota's (artikel 58) of het verdelen van beschikbare voorraden (artikel 59).

Door middel van de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen kan de Hoge Autoriteit in sterke mate de kolen- en staalmarkt beïnvloeden. In artikel 53 wordt het gebruik van deze voorzieningen evenwel beperkt tot het geval dat zij „noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken omschreven in artikel 3 en verenigbaar met de bepalingen van dit Verdrag in het bijzonder met artikel 65".

De uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 3 ontheft de Hoge Autoriteit niet van de plicht de overige bepalingen van het Verdrag te eerbiedigen, zoals met name de artikelen 2, 4 en 5 welke, te zamen met artikel 3, te allen tijde in acht dienen te worden genomen, omdat in al die artikelen de fundamentele doelstellingen van de Gemeenschap zijn neergelegd. Deze bepalingen zijn alle van dwingende aard en zij kunnen slechts doeltreffend worden toegepast indien daarop gezamenlijk acht wordt geslagen. Daar zij geen nadere bepaling behoeven, zijn zij rechtstreeks toepasselijk voor zover zij niet in een andere bepaling van het Verdrag nader zijn uitgewerkt; wanneer zij echter elders in het Verdrag worden vermeld of wanneer aldaar een nadere uitwerking van deze regels wordt gegeven, moeten de teksten welke op eenzelfde bepaling betrekking hebben als een geheel worden beschouwd en in onderling verband worden toegepast. Niettemin zal in de praktijk een zeker compromis moeten worden gevonden tussen de verschillende doelstellingen van artikel 3, want het is kennelijk niet wel mogelijk deze alle gelijktijdig — en elk daarvan ten volle — te verwerkelijken; zij vormen algemene beginselen, welke zoveel mogelijk verwerkelijkt moeten worden en onderling in overeenstemming gebracht. Dit neemt niet weg dat de hierboven bedoelde financiële voorzieningen geen inbreuk mogen maken op de bepalingen van artikel 58 en van Hoofdstuk 5, Titel III, van het Verdrag.

De beschikkingen, welke aan Beschikking No. 2-57 voorafgingen, regelden de prijsverevening voor ingevoerd en binnenlands schroot.

Beschikking No. 2-57 handhaaft weliswaar dit stelsel, doch verbetert het en vult het aan met nieuwe bepalingen welke ten doel hebben zowel de schrootprijzen als de totale hoeveelheden aangekocht schroot te beïnvloeden teneinde aldus de ondernemingen aan te moedigen in het belang van een regelmatige voorziening van de markt schroot te besparen.

De vraag naar schroot overtrof het aanbod zodanig, dat, indien deze toestand ware bestendigd, een „ernstige schaarste" zou zijn ontstaan, welke toepassing zou hebben gevorderd van de in artikel 59 voorziene maatregelen. Indien de Hoge Autoriteit deze wilde vermijden — en artikel 57 noopte haar ertoe zulks zoveel mogelijk te doen — kon zij noch aan de noodzaak noch aan de plicht ontkomen de in artikel 53, sub *b*, voorziene procedure toe te passen, zij het uiteraard met inachtneming van de in dat artikel opgenomen nadere voorschriften.

1. Ten aanzien van de gestelde „détournement de pouvoir" met betrekking tot artikel 3 van het Verdrag, hierin bestaande, dat met de bestreden bepalingen doeleinden worden nagestreefd, welke in strijd zijn met de algemene doelstellingen, die de Hoge Autoriteit met haar beleid dient te beogen

a) Blijkens artikel 53 *b*) van het Verdrag kan de Hoge Autoriteit met bewilliging van de Raad, bij eenstemmigheid gegeven, zelf alle financiële voorzieningen treffen, welke zij voor de uitvoering van de in artikel 3 omschreven taken noodzakelijk acht; de uitoefening van de haar aldus toegekende bevoegdheden blijft onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 2 tot en met 5 nopens de instelling, het beheer en de oriëntering van de gemeenschappelijke markt.

Blijkens artikel 2 van het Verdrag heeft de Gemeenschap ten doel bij te dragen tot de economische ontwikkeling, de uitbreiding van de werkgelegenheid en de verhoging van het levenspeil in de deelnemende Staten. Het middel tot verwerkelijking van deze doelstellingen is gelegen in de instelling van een gemeenschappelijke

markt overeenkomstig de bepalingen van artikel 4, waarbij belemmering van de concurrentie wordt opgeheven. Krachtens genoemd artikel 2 moet de Gemeenschap in toenemende mate de omstandigheden scheppen, welke de meest rationele verdeling van de produktie op een zo hoog mogelijk peil verzekeren; zij dient daarbij zowel de continuïteit van de werkgelegenheid te waarborgen als te vermijden, dat in de economie van de deelnemende Staten fundamentele en duurzame moeilijkheden worden veroorzaakt.

Ten behoeve van deze doeleinden moet de Gemeenschap de vestiging, handhaving en inachtneming van normale concurrentieverhoudingen verzekeren en is zij — met inachtneming van de in artikel 57 van het Verdrag neergelegde rangorde der verschillende wijzen van ingrijpen — krachtens artikel 5 verplicht slechts dan „tot een rechtstreekse beïnvloeding van de produktie en de markt" over te gaan, „wanneer de omstandigheden zulks vereisen".

Bij het nastreven van de in artikel 3 van het Verdrag genoemde doelstellingen dient de Hoge Autoriteit steeds een compromis tot stand te brengen, wanneer een mogelijke tegenstrijdigheid dezer doelstellingen — onderling en afzonderlijk beschouwd — dit vereist; zij moet — wanneer zulk een compromis niet mogelijk blijkt — aan een van genoemde doelstellingen tijdelijk voorrang verlenen, indien zulks haar geboden voorkomt in verband met de economische feiten of omstandigheden met het oog waarop zij — bij de uitoefening van de haar in artikel 8 toevertrouwde taak — haar beschikkingen neemt.

Krachtens artikel 57 van het Verdrag moet de Hoge Autoriteit met betrekking tot de produktie bij voorkeur gebruik maken van de indirecte middelen welke te harer beschikking staan, zoals met name het ingrijpen op het gebied van de prijzen. Tot de hier bedoelde indirecte middelen behoren — gelijk hierboven reeds werd gezegd — de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen, waardoor de prijzen worden beïnvloed, in het bijzonder compensatieregelingen en correctie van de prijsvormende factoren. Daar deze voorzieningen op de prijsvorming inwerken, dragen zij bij tot het wijzigen van het prijspeil op de markt en beïnvloeden daardoor wederom de produktie en derhalve ook de structuur van het produktieapparaat. Zij verschaffen aldus aan de Hoge Autoriteit het middel om de gevolgen van de „normale concurrentieverhoudingen"

te wijzigen, zonder daarbij de krachtens artikel 5 vereiste handhaving en inachtneming dier concurrentieverhoudingen uit het oog te verliezen. Door een juist gebruik van dit effectieve interventiemiddel te maken, kan de Hoge Autoriteit bij de vervulling van de haar toevertrouwde taak in aanzienlijke mate — mits de omstandigheden zulks vorderen — het vereiste compromis tussen de in artikel 3 van het Verdrag genoemde doelstellingen tot stand brengen.

De aldus aan de Hoge Autoriteit toegekende bevoegdheden worden niettemin begrensd door de specifieke bepalingen van de derde Titel van het Verdrag; zo zouden zij met name in strijd met haar wettelijke doel worden aangewend, indien zou blijken, dat de Hoge Autoriteit daarvan gebruik had gemaakt met het uitsluitende — of althans doorslaggevende — oogmerk om de toepassing van een speciale procedure te ontgaan, welke het Verdrag heeft voorzien om aan zekere omstandigheden het hoofd te bieden.

Ten tijde dat de bestreden Beschikkingen werden gegeven, werd de schrootmarkt — naar algemeen bekend — gekenmerkt door een geheel ontoereikend binnenlands aanbod, door toenemende moeilijkheden bij de invoer en door een scherpe en snelle prijsstijging van het uit derde landen afkomstige schroot; in geen geval volgt uit de door deze economische feiten en omstandigheden gekenmerkte situatie, dat prima facie uitgesloten moet worden geacht een ingrijpen van de Hoge Autoriteit, dat ten doel had het hoofd te bieden aan de met artikel 3 van het Verdrag strijdige gevolgen, welke door die situatie konden worden teweeggebracht. Bovendien levert de beoordeling door de Hoge Autoriteit van de situatie, met het oog waarop de bestreden bepalingen tot stand kwamen, generlei aanwijzing op, dat zij zich bij het nemen van deze maatregelen zou hebben laten leiden door een ongeoorloofd motief.

Het Hof is dan ook van mening, dat de omstandigheden op het bewuste tijdstip een ingrijpen van de Hoge Autoriteit op de schrootmarkt, met het doel de schrootverwerkende installaties indirect te treffen, niet uitsloten.

b) Met de in het onderhavige beroep bestreden bepalingen wordt beoogd aan de vereveningsbijdrage voor ingevoerd schroot geleidelijk een selectief karakter te geven, en wel door het tarief dat geldt voor het verbruik van aankoopschroot te verhogen naar-

mate dat verbruik een bepaald referentiepeil te boven gaat, alsmede door de opgelegde financiële bijdrage telkens aan te passen aan de variaties van de verbruikscoëfficiënt voor de schrootverwerkende installaties en fabricagemethoden. Daarnaast gaan bedoelde bepalingen vergezeld van enige overgangsmaatregelen teneinde voor de ondernemingen een geleidelijke aanpassing aan de nieuwe bepalingen te vergemakkelijken, hetgeen, meer in het bijzonder, wordt bereikt door elke onderneming vrij te laten haar eigen referentieperiode te kiezen, door het aanvullend tarief voor een termijn van zes maanden op te schorten, door het progressief karakter van bedoeld tarief, door een referentieverbruik in te voeren met een referentie-verbruikscoëfficiënt voor de in de loop van het jaar na de inwerkingtreding der Beschikking in gebruik genomen installaties, alsmede door, zonder enige tijdsbeperking, een referentie-verbruikscoëfficiënt voor alle na afloop van die termijn in gebruik genomen installaties toe te laten. Met al deze maatregelen breidde de Hoge Autoriteit het vroeger ingevoerde prijsvereveningsstelsel voor ingevoerd schroot uit met een aantal bepalingen welke erop waren gericht te verhinderen, dat de door de prijsverevening veroorzaakte verlaging van de schrootprijzen de producenten op de gemeenschappelijke markt zou aansporen tot een verhoogd verbruik van schroot.

Het aldus omschreven doel der bestreden bepalingen paste, zonder in strijd te komen met het Verdrag, in het kader van een indirect optreden — in de zin van artikel 57 — op de schrootmarkt teneinde op grond van de toentertijd waargenomen feiten en omstandigheden een regelmatige voorziening van de gemeenschappelijke markt te verzekeren. Deze doelstelling is in overeenstemming met de bepalingen van de artikelen 3 *a)* en *d)* in fine, 2, 2e alinea, 5, 2e lid, 3e alinea, van het Verdrag.

c) Na het voorgaande dient intussen nog te worden onderzocht, of de genomen maatregelen verenigbaar zijn met de bepalingen van artikel 3, sub *b*, *d* in initio, en *g*; de eisende Vereniging voert wat dit betreft aan, dat de Hoge Autoriteit deze doelstellingen bij het nemen van haar maatregelen ernstig zou hebben miskend.

Volgens artikel 3, sub *b*, van het Verdrag moeten de Instellingen van de Gemeenschap in het kader van haar onderscheidene bevoegdheden en in het gemeenschappelijk belang aan allen, die in

het gemeenschappelijke marktgebied als verbruiker optreden en in vergelijkbare omstandigheden verkeren, op voet van gelijkheid de toegang tot de produktiebronnen waarborgen. Deze bepaling schrijft de Hoge Autoriteit dwingend voor, op welke wijze zij van de haar bij het Verdrag verleende bevoegdheden gebruik moet maken. Miskenning van het beginsel van gelijkheid der verbruikers ten aanzien van hun opgelegde regelingen op economisch gebied zou een „détournement de pouvoir" kunnen opleveren voor die personen of groepen van personen wier belangen bewust zouden zijn opgeofferd.

Volgens een in het recht der deelnemende Staten algemeen erkend beginsel belet de gelijkheid der justitiabelen inzake de economische wetgeving geenszins, dat verschillende prijzen worden vastgesteld naargelang van de bijzondere omstandigheden waarin de verbruikers of groepen van verbruikers verkeren, mits de verschillende wijzen van behandeling overeenstemmen met het feit dat de betrokkenen niet in dezelfde omstandigheden verkeren; zou daarbij een objectief vastgestelde basis ontbreken, dan zouden de verschillen in behandeling inderdaad van willekeurige en discriminatoire aard zijn en daardoor in strijd met het Verdrag. Een economische regeling mag niet geacht worden in strijd met het gelijkheidsbeginsel te zijn op de enkele grond, dat deze regeling ongelijke gevolgen teweegbrengt ten aanzien van, of ongelijke offers oplegt aan de betrokkenen, mits zij het gevolg zijn van verschillen in de omstandigheden waaronder de betrokken bedrijven worden geëxploiteerd.

De bij artikel 3, alinea 1 *b*), der bestreden Beschikking ingestelde aanvullende heffing is in het algemeen en zonder uitzondering van toepassing op elke overschrijding van de hoeveelheid schroot die gedurende een bepaalde referentieperiode verwerkt wordt; de aan de betrokken ondernemingen gelaten vrijheid om binnen een bepaald tijdvak de voor haar meest gunstige referentieperiode te kiezen, ontneemt aan het aldus vastgestelde differentiatiecriterium niet zonder meer zijn objectief karakter zonder hetwelk dit criterium willekeurig zou zijn; immers, de hieruit in feite voor de ondernemingen voortvloeiende verschillen in de gevolgen hangen samen met de ongelijkheid van de omstandigheden waaronder de ondernemingen haar bedrijf uitoefenen en niet met een ongelijke rechtspositie die door de Beschikking zou zijn ingevoerd.

Het progressieve karakter van het aanvullend tarief dat uit de bepalingen van het in dit beroep bestreden artikel 8 volgt, berust uitsluitend op het feit, dat Beschikking No. 2-57 in opeenvolgende fases wordt toegepast; de Beschikking bezit alzo een algemeen en absoluut karakter en vindt een objectieve basis in het streven om, door middel van beïnvloeding der prijzen, de schrootverbruikende staalondernemingen aan te sporen in toenemende mate op deze grondstof te bezuinigen teneinde niet verantwoorde uitputting der voorraden te voorkomen.

Aan de bij artikel 9 der bestreden Beschikking ingestelde kortingen op de krachtens het aanvullende tarief verschuldigde vereveningsbijdragen ligt eveneens een objectieve basis ten grondslag, namelijk de eventuele verlaging van de verbruikscoëfficiënt voor alle schrootverwerkende installaties en fabricagemethoden. Het feit, dat de toepassing van dit artikel niet voor alle aan de regeling onderworpen bedrijven dezelfde gevolgen met zich brengt, omdat de omstandigheden waaronder zij werken verschillend zijn en omdat er bepaalde technische moeilijkheden bestaan die voor sommige installaties de mogelijkheid van het verkrijgen der kortingen kunnen doen verminderen of zelfs geheel teniet doen gaan, vermag uit hoofde van de aard van het aangenomen criterium dit artikel evenwel niet te stempelen tot een inbreuk op het beginsel der rechtsgelijkheid.

d) Blijkens artikel 3 sub *d* en *g* van het Verdrag moeten de Instellingen van de Gemeenschap, en met name de Hoge Autoriteit, wanneer zij de haar bij artikel 53 *b*) toegekende bevoegdheden uitoefenen, waken voor het behoud van omstandigheden, welke de ondernemingen aansporen tot het vergroten en verbeteren van haar produktiecapaciteit; zij dienen voorts een regelmatige uitbreiding en modernisering van de produktie en een verbetering van de kwaliteit te bevorderen. De Hoge Autoriteit gewaagt van deze wettige doelstellingen in de aanvang der bestreden Beschikking, waarvan het als zodanig vermelde doel is een regelmatige voorziening van de markt te verzekeren en de ondernemingen tot zuinigheid bij het verbruik van schroot aan te sporen, zonder daarbij het scheppen van nieuwe produktiemogelijkheden voor staal te bemoeilijken.

De eisende Vereniging verwijt aan de Hoge Autoriteit, dat zij genoemde doelstellingen ernstig heeft miskend, daar de bestreden bepalingen de ontwikkeling van sommige produktiemogelijkheden praktisch verhinderen; naar aanleiding van deze klacht dient te worden onderzocht of deze bepalingen inderdaad blijk geven van een onwettig motief of een ernstig, met miskenning van het wettige doel gelijkstaand, gebrek aan zorgvuldigheid, en voorts of in bedoelde bepalingen ten deze niet aan sommige doelstellingen van het Verdrag ten koste van andere in een door de omstandigheden niet gerechtvaardigde mate voorrang wordt verleend.

De verwezenlijking van de in artikel 3 sub *d* en *g* van het Verdrag neergelegde doelstellingen kan niet afzonderlijk van die van de overige in dat artikel genoemde doeleinden of met terzijdestelling daarvan worden nagestreefd en bereikt; wat dit betreft kan de regelmatige uitbreiding en modernisering van de produktie volgens het Verdrag echter wel worden bevorderd binnen het kader van een geheel van maatregelen dat berust op een compromis tussen de doelstellingen van artikel 3, ook wanneer daarbij aan één of meer dezer doeleinden voorrang wordt verleend boven andere, en wel omdat zulks door de ten tijde van het optreden van de Hoge Autoriteit waargenomen economische feiten of omstandigheden wordt gerechtvaardigd.

e) De waardering van de verschillende in artikel 3 neergelegde doelstellingen moet noodzakelijkerwijs een globaal karakter dragen en uitsluitend op het gemeenschappelijk belang zijn gericht. Het begrip gemeenschappelijk belang, waarvan genoemd artikel gewaagt, is geenszins beperkt tot de som der particuliere belangen van de aan de rechtsmacht der Gemeenschap onderworpen kolen- en staalondernemingen, doch gaat de kring dier belangen te boven en kan slechts nader worden bepaald aan de hand der in artikel 2 duidelijk opgesomde algemene doeleinden. Om deze redenen staan de in artikel 3 genoemde doelstellingen niet in de weg aan maatregelen, welke gericht zijn op beïnvloeding van de aard der te ontwikkelen of te scheppen produktiemiddelen, mits blijkt, dat de economische omstandigheden en de redelijkerwijs te verwachten ontwikkeling van de markt zodanige maatregelen vorderen; dit is ongetwijfeld het geval, wanneer bijvoorbeeld voor een der grondstoffen voor de ijzer- en staalindustrie verschijnselen optreden die op een ernstig tekort wijzen; alsdan

is een rationeel beleid ter vermijding van een niet verantwoorde uitputting der hulpbronnen noodzakelijk. Verschillen in behandeling, welke uit dien hoofde noodzakelijk kunnen blijken voor het in stand houden van omstandigheden, welke de ondernemingen prikkelen tot verbetering en vergroting van haar produktiemogelijkheden, en welke dus een regelmatige uitbreiding der produktie bevorderen, dienen evenwel steeds — overeenkomstig het in het Verdrag neergelegde beginsel van gelijkheid — op zuiver objectieve criteria te berusten. Artikel 6 der bestreden Beschikking beoogt de ijzer- en staalondernemingen geleidelijk tot een zo rationeel mogelijk schrootverbruik aan te sporen. Het artikel heeft de strekking de financiële last, welke aan de prijsverevening voor ingevoerd schroot verbonden is, in verband te brengen zowel met de aard der installaties en fabricagemethoden als het tijdstip, waarop deze in gebruik worden gesteld, en wel door middel van een combinatie van het referentieverbruik en van zekere kortingen die wegens relatieve schrootbesparing worden toegekend. De progressieve stijging van de prijs van deze grondstof en de selectieve uitwerking daarvan op de kostprijs van ijzer en staal variëren naargelang van objectief vastgestelde criteria zowel van kwantitatieve als van kwalitatieve aard. De bestreden maatregelen waarin voor de ondernemingen een aansporing is gelegen die nieuwe produktiecapaciteiten te scheppen, welke met het streven naar een regelmatige schrootvoorziening voor de staalindustrie en een regelmatige uitbreiding der produktie verenigbaar zijn, maken derhalve geen inbreuk op het verbod van discriminatoire maatregelen.

De artikelen 6 en 8 der bestreden Beschikking vormen veeleer een regeling van progressieve aard, zonder welke het bij die Beschikking ingevoerde vereveningsstelsel niet meer het karakter zou hebben van een indirect middel ter beïnvloeding van de produktie en in strijd zou komen met de artikelen 5 en 57 van het Verdrag.

f) Het in artikel 57 voorziene gebruik maken van „indirecte middelen" ter beïnvloeding van de produktie onderscheidt zich van de in artikel 5, 4e alinea, bedoelde „rechtstreekse beïnvloeding", niet door de daarmede beoogde doeleinden, doch door de methoden ter bereiking daarvan.

Daar de indirecte middelen — met name de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen — van invloed zijn op sommige prijsvormende factoren, scheppen zij een situatie, waarin voor de ondernemingen een aansporing is gelegen om vrij en uit eigen beweging de gedragslijn te volgen welke door de Hoge Autoriteit in verband met de uitvoering der haar bij het Verdrag toegewezen taken wenselijk wordt geacht.

Bij de rechtstreekse beïnvloeding daarentegen — zoals de in artikel 59 bedoelde verdeling van beschikbare voorraden — wordt geen rekening gehouden met de gedragslijn, welke de ondernemingen zouden volgen indien zij vrij konden handelen; doch wordt haar rechstreeks en onder bedreiging met geldstraffen — zoals die, bedoeld in artikel 59, 7e lid — de gedragslijn opgelegd, welke de Hoge Autoriteit noodzakelijk acht in verband met de situatie, waaraan zij volgens het Verdrag het hoofd moet bieden.

Beide methoden, de directe zowel als de indirecte, zijn er op gericht wijziging te brengen in de structuur zoals deze zich zou ontwikkelen uit de gedragingen der individuele bedrijven indien deze niet door enig overheidsingrijpen zouden worden beïnvloed. Beide dienen zij het economisch beleid. De indirecte methode schept echter een toestand welke de producenten doet besluiten vrijwillig de gedragslijn te volgen welke volgens artikel 3 in het gemeenschappelijk belang nodig is, terwijl de directe methode hen — met het oog op bedoeld gemeenschappelijk belang — dwingt tot handelingen welke verschillen van die waartoe de feitelijke omstandigheden haar zouden brengen.

Wat haar gevolgen alsmede wat haar rechtskarakter betreft, zijn beide methoden identiek; de indirecte methode evenwel eerbiedigt de vrije besluitvorming van hen die aan de markt deelnemen, terwijl de directe methode die vrijheid beperkt of zelfs geheel tenietdoet.

Alle bepalingen van artikel 6 der Beschikking No. 2-57 hebben de strekking eenmaal gevestigde situaties te handhaven en rechtstreekse, onmiddellijke en rigoureuze toepassing der in artikel 59 bedoelde maatregelen tot verdeling der beschikbare voorraden te vermijden, terwijl artikel 57 de aanbeveling inhoudt om aan de indirecte middelen de voorkeur te geven boven de zoëven ge-

noemde directe maatregelen. Met name het toekennen van een „referentieverbruik voor aankoopschroot" en van een „referentieverbruikscoëfficiënt", het toestaan van een vrijstelling voor een bepaalde periode van de aanvullende heffing en ten slotte het progressieve karakter van dit tarief, zijn even zovele middelen om de in artikel 57 neergelegde aanbeveling te eerbiedigen.

Weliswaar kunnen „nieuwe installaties" recht geven op reductie van de aanvullende heffing nu artikel 6 in fine met betrekking daartoe een „fictieve referentie-verbruikscoëfficiënt" voorziet, doch het is juist, dat, afgezien van deze mogelijkheid, de prijs van het in die installaties aangewende schroot in beginsel hoger zal worden.

Hetzelfde geldt voor de „elektro-ovens met vaste lading", waarvoor een merkbare vermindering van de verbruikscoëfficiënt voor schroot om technische redenen nauwelijks mag worden verwacht.

Deze feiten maken evenwel op de wettigheid van het stelsel geen inbreuk. Immers, het onvoldoende aanbod van schroot en de stijging der schrootprijzen plaatsten de Hoge Autoriteit voor de noodzaak enerzijds om die ondernemingen aan te sporen het schrootverbruik te verminderen, en anderzijds om te verhinderen, dat de prijs van het binnenlands schroot zich zou aanpassen aan die van het ingevoerde schroot. Het vereveningsstelsel diende derhalve vergezeld te gaan van een aanvullende bijdrage als tegenwicht tegen de mogelijkheid van verhoogd schrootverbruik, waartoe de door de verevening veroorzaakte prijsverlaging aanleiding zou kunnen geven.

Indien de Hoge Autoriteit echter tevens „een rationeel beleid wilde bevorderen bij het ontzien van de natuurlijke hulpbronnen, teneinde een niet verantwoorde uitputting daarvan te voorkomen" — welke doelstelling in artikel 3 *d*) van het Verdrag is voorzien — dan diende zij eveneens rekening te houden met de bijzondere omstandigheden van de verschillende groepen verbruikers en moest zij derhalve de toepassing van de hun opgelegde aanvullende heffing differentiëren naargelang van hun schrootverbruik. Deze differentiatie bestond in een progressieve terzijdestelling — in sommige gevallen zelfs volledige opheffing — van de gevolgen der prijsverevening.

Met het bestreden stelsel werd aldus vóór alles het in stand houden van een regelmatige voorziening der markt beoogd en voorts het bevorderen van een rationeel beleid bij de exploitatie der hulpbronnen. Er bestaat evenwel geen enkele grond voor de bewering, dat de Hoge Autoriteit door tijdelijk aan sommige der in artikel 3 genoemde doeleinden voorrang te geven — ten gevolge waarvan zij slechts gedeeltelijk een compromis tussen alle in dit artikel genoemde doeleinden bereikte — de haar bij het Verdrag toegekende bevoegdheden tot andere doeleinden zou hebben aangewend dan die waartoe haar die bevoegdheden waren gegeven.

Nu de beweerde „détournement de pouvoir" niet is gebleken, moet dit middel worden verworpen.

2. Ten aanzien van de gestelde „détournement de pouvoir", met betrekking tot artikel 59 van het Verdrag, hierin bestaande, dat de financiële voorziening aangewend zou zijn teneinde een verdeling te bewerkstelligen

De in de bestreden bepalingen neergelegde financiële voorziening is noch naar de vorm noch naar haar gevolgen een repartitiestelsel in de zin van artikel 59 en Bijlage II. Deze bepalingen voorzien — doch alleen voor het geval zich zekere nauwkeurig omschreven economische omstandigheden voordoen en volgens een tot in bijzonderheden geregelde procedure — een rechtstreekse verdeling van de beschikbare grondstoffen over de verschillende categorieën verbruikers. De aldaar voorgeschreven regeling bestaat uitsluitend in het vaststellen van verbruiksprioriteiten en het verdelen van de voorraden, welke maatregelen beide rechtstreeks en uitsluitend de hoeveelheid der betrokken goederen betreffen en daarom geheel vreemd zijn aan enige indirecte beïnvloeding van de produktie door middel van de prijzen, zonder daarbij de omvang der aankopen te beperken. Artikel 58, waarop de eisende partij zich beroept, voorziet het instellen van een quotasysteem en het regelen van de bezettingsgraad der ondernemingen door het leggen van daartoe geschikte heffingen op de hoeveelheden, waarmede de produktie een bij algemene beschikking vastgesteld peil overschrijdt. Hierbij moet overigens nog worden gewezen op het verschil dat gemaakt wordt tussen maatregelen voor het geval van een uitgesproken crisisperiode (artikel 58), waarbij in de eerste plaats aan een rechtstreekse heffing op de hoeveelheden wordt ge-

dacht, en de maatregelen, voorzien voor het geval van ernstige schaarste (artikel 59), waarbij de rechtstreekse verdeling der beschikbare voorraden op de voorgrond staat.

De in de bestreden bepalingen neergelegde financiële voorzieningen mogen ook niet beschouwd worden als een bijzonder soort verdelingsstelsel, dat op grond van zijn wezenlijke kenmerken met dat van artikel 59 en Bijlage II zou kunnen worden gelijkgesteld.

De instelling van de aanvullende bijdrage en het ontzeggen van een referentieverbruik voor de na 31 januari 1958 in gebruik gestelde installaties en fabricagemethoden zijn geen maatregelen, die een zodanig dwingend karakter hebben, dat de regeling in feite op een distributiestelsel neerkomt. Veeleer vormen deze maatregelen niet anders dan zekere modaliteiten voor het overheidsingrijpen, welke behoren tot het wezen van een financiële voorziening, die naar haar aard de concurrentie en de produktie beïnvloedt. Uit geen der aangevoerde argumenten blijkt rechtens voldoende, dat het onderhavige stelsel in dit opzicht met de in artikel 59 en Bijlage II bedoelde verdeling mag en moet worden gelijkgesteld.

De Hoge Autoriteit heeft met de bestreden maatregelen het hoofd willen bieden aan een situatie, welke door de dreiging van een acute schaarste aan schroot werd gekenmerkt. Door hiertoe gebruik te maken van de haar bij artikel 53 *b*) van het Verdrag toegekende bevoegdheden heeft zij artikel 59 geëerbiedigd, dat bepaalt, dat tot de speciale procedure van rechtstreekse verdeling der voorraden, zelfs in geval van ernstige en op de voorgeschreven wijze geconstateerde schaarste, slechts dan mag worden overgegaan, wanneer de in artikel 57 voorziene middelen — waartoe eveneens de in artikel 53 bedoelde financiële voorzieningen dienen te worden gerekend — niet tot een doelmatig ingrijpen kunnen leiden. Het is juist, dat de bestreden bepalingen ten doel hebben de kosten progressief te doen toenemen naargelang van de verbruikte hoeveelheden schroot en voorts die kosten zodanig te beïnvloeden, dat zij variëren naargelang van de aard der schrootverwerkende installaties en fabricagemethoden; de eisende partij heeft echter niet aangetoond, dat de hieruit voor de betrokken ondernemingen voortvloeiende financiële last op zodanige wijze werd geregeld, dat

het gewraakte stelsel als een equivalent moet worden beschouwd van een directe kwantitatieve verdeling of van een regeling van de bezettingsgraad der ondernemingen.

Hoewel dus het toegepaste stelsel geen „verdelingsstelsel" vormt, behoorde — voor zover dat bedoelde stelsel enkele kenmerken van een indirecte verdeling zou vertonen — in elk geval nog het bewijs te worden bijgebracht, dat het werkelijke doel der bestreden bepalingen was, onder voorwendsel van een financiële voorziening, een indirecte verdeling langs de omweg van artikel 53 *b*) te bewerkstelligen, en dat dit werkelijke doel geenszins, zoals beweerd, bestond uit het bevorderen van schrootbesparing en van een regelmatige schrootvoorziening van de markt; of wel diende het bewijs te worden geleverd dat de Hoge Autoriteit zich had laten leiden door het streven aan de toepassing van artikel 59 te ontkomen, of dat zij in ernstige mate miskend zou hebben, dat het bestreden stelsel gelijkstond met de regeling voorzien in artikel 59. Deze punten zijn rechtens evenwel allerminst bewezen.

Een „détournement de pouvoir" is derhalve niet aangetoond.

3. Ten aanzien van de gestelde „détournement de pouvoir" met betrekking tot artikel 54 van het Verdrag, hierin bestaande, dat de financiële voorziening de investeringen beïnvloedt

Artikel 54 van het Verdrag kent aan de Hoge Autoriteit bepaalde bevoegdheden toe met betrekking tot de coördinatie van de investeringsprogramma's en de financiering daarvan. Deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in het kader van de algemene doelstellingen, bedoeld in artikel 46. De vaststelling van deze doelstellingen geschiedt in de vorm van publikatie van algemeen oriënterende programma's, welke met het oog op het gemeenschappelijk belang zijn opgesteld, alsmede in de vorm van het verstrekken van individuele adviezen betreffende de door de ondernemingen voorgelegde investeringsprogramma's.

Genoemde bepalingen beletten geenszins, dat in overeenstemming met het bepaalde in de artikelen 3, 5, 53 *b*), 57 en 59 van het Verdrag maatregelen worden getroffen ter beïnvloeding van de door de ondernemingen voorgenomen investeringen. Dit geldt in het bijzonder voor de maatregelen krachtens artikel 61 van het Ver-

drag met betrekking tot de prijzen en meer nog voor de in artikel 53 *b*) bedoelde financiële voorzieningen, welke de Hoge Autoriteit mag treffen ter indirecte beïnvloeding van de produktie en welke naar haar aard op de plannen van de producenten en niet in de laatste plaats op hun investeringsprogramma's van invloed zijn. Derhalve kunnen de bestreden bepalingen, die met artikel 3 juncto artikel 53 *b*) in overeenstemming zijn, niet worden geacht een „détournement de pouvoir" in te houden met betrekking tot artikel 54. De eisende partij heeft geenszins aangetoond, dat de Hoge Autoriteit de bestreden bepalingen heeft vastgesteld met de uitsluitende of althans overwegende bedoeling om toepassing van de specifieke procedures, in voormeld artikel voorzien, te ontgaan.

Het middel van „détournement de pouvoir" met betrekking tot artikel 54 van het Verdrag moet derhalve worden verworpen.

DE PROCESKOSTEN

Krachtens artikel 60 van het Reglement van het Hof wordt de partij, welke in een proces in het ongelijk is gesteld, in de kosten veroordeeld; in casu werd de eisende partij in het ongelijk gesteld ten principale en de verwerende partij ten aanzien van de ontvankelijkheid. Er bestaat derhalve aanleiding om overeenkomstig lid 2 van genoemd artikel de eisende partij te veroordelen tot betaling van vier vijfden der proceskosten en de verwerende partij tot een vijfde.

Gezien de processtukken;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusies van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 2, 3, 4, 5, 33, 46, 47, 48, 53, 54, 57, 58, 59, 65, 80 en Bijlage II van het Verdrag;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;

Gelet op het Reglement van het Hof van Justitie, alsmede op het Reglement van het Hof van Justitie betreffende de Justitiekosten;

HET HOF VAN JUSTITIE

Verwerpende al hetgeen meer of anders is gevorderd,

Verklaart en beslist als volgt:

Het beroep tot nietigverklaring van de artikelen 3 (1 b), 4 (3), 5, 6, 8 en 9 van Beschikking No. 2-57 van de Hoge Autoriteit de dato 26 januari 1957 is ontvankelijk, doch niet gegrond; het beroep wordt derhalve verworpen.

De eisende partij wordt veroordeeld tot betaling van vier vijfden van de proceskosten en de verwerende partij tot betaling van een vijfde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op zesentwintig juni negentienhonderdachtenvijftig.

PILOTTI VAN KLEFFENS DELVAUX
SERRARENS RIESE RUEFF HAMMES

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op zesentwintig juni negentienhonderdachtenvijftig.

De Voorzitter,
M. PILOTTI

De Rechter-Rapporteur,
L. DELVAUX

De Griffier,
A. VAN HOUTTE